BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-11-6/21

Mostar: 18.02.2021. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar rješavajući po žalbi potencijalnog ponuditelja "EME" d.o.o. Travnik, zastupanog po punomoćniku Midhadu Gekić, odvjetniku iz Gornjeg Vakufa izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, u postupku javne nabave – usluge prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf, ugovornog tijela Vlada Srednjobosanskog kantona, Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna SBK, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14) na sjednici Vijeća III, održanoj dana 18.02.2021. godine donio je

R J E Š E N J E

1. **Usvaja se** žalba potencijalnog ponuditelja „EME" d.o.o. Travnik, zastupanog po punomoćniku Midhadu Gekić, odvjetniku iz Gornjeg Vakufa izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, u postupku javne nabave – usluge prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf, ugovornog tijela Vlada Srednjobosanskog kantona, Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna SBK, , **i poništava se:**

- **Tenderska dokumentacija zajedno s Obavijesti o nabavi broj: 475-1-2-111-3-119/20 od 27.11.2020. godine objavljeno na portalu javnih nabava**

2. **Usvaja se** zahtjev žalitelja za naknadu troškova žalbenog postupka koji se sastoje od troškova sastava žalbe po punomoćniku/odvjetniku Midhadu Gekić, u iznosu od 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev odbija kao neutemeljen.

3. **Obvezuje se** ugovorno tijelo Vlada SBK; Ured za javne nabave za potrebe korisnika proračuna Srednjobosanskog kantona, da žalitelju „EME" d.o.o. Travnik, zastupanog po punomoćniku Midhadu Gekić, odvjetniku iz Gornjeg Vakufa, isplati troškove žalbenog postupka u iznosu od 280,80 KM, u roku od 15 dana od prijema ovog Rješenja.
4. O povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka ovo tijelo će donijeti posebno Rješenje.

Obrazloženje

Ugovorno tijelo Vlada Srednjobosanskog kantona, Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna SBK (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) pokrenulo je postupak javne nabave Otvorenim postupkom u postupku javne nabave - usluge prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf, za koji je Obavijest o nabavi broj: 475-1-2-111-3-119/20 objavljena na portalu javnih nabava dana 27.11.2020. godine.

Nakon objave tenderske dokumentacije potencijalni ponuditelj "EME" d.o.o. Travnik zastupan po punomoćniku Midhadu Gekić, odvjetniku iz Gornjeg Vakufa (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu, koju je ugovorno tijelo, postupajući u skladu s člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama proslijedilo ovom tijelu, kod koga je zaprimljena 04.01.2021. godine. Navedena žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 14.01.2021.godine.

Žalitelj u žalbi navodi da je dana 21.12.2020.godine preuzeo tendersku dokumentaciju za predmetnu nabavku, te nakon pregleda iste, zastupan po punomoćniku Midhat Gekić, advokatu iz Gornjeg Vakufa/Uskoplja izjavljuje ovu žalbu, blagovremeno, sve prema sljedećem sadržaju žalbe i to zbog povrede člana 53. stav(l) Zakona o javnim nabavkama člana 32.stav(2). Zakona o javnim nabavkama, i člana 3. sta/ (1) Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.
Dalje navodi:
I-Ugovorni organ je na stranici 6. predmetne tenderske dokumentacije pod tačkom 12., odnosno 12.1. u okviru garancija za izvršene usluge naveo sljedeće:
„12 .'. Ponuditelj garantira uredno izvršavanje usuga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu"
Ugovorni organ je u odjeljku III, odnosno III 2. obavijesti o nabavi naveo sljedeće:
„III 2. Da Ii se zahtijeva garancija za izvršenje ugovora.?" „ Ne"

Ova tenderska dokumentacija i obavijest o nabavi nisu usklađeni jedno sa drugim i isti su u suprotnosti. Dakle, ugovorni organ suštinski i samoj tenderskoj dokumentaciji navodi *„Ponuditelj garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedinii lot za koji postavlja ponudu"*, a u obavijesti o nabavi navodi da se ne zahtijeva garancija za izvršenje ugovora.

Točka 12., odnosno 12.1. *„Ponuditelj garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu"* nije u skladu sa članom 61. Zakona o javnim nabavkama BiH, jer u navedenoj tački ugovorni organ ne navodi koju i kakvu garanciju traži od ponuđitelja, pa se onda postavlja logično pitanje čime ponuditelji garantiraju uredno izvršenje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavljaju ponudu?

Članom 53. stav (1) Zakona o javninim nabavkama propisano je da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačim i dovoljni za pripremu ponuda, te članom 3. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda predviđa da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definisani, a na osnovu kojih ponuđači pripremaju svoje ponude. **S obzirom da ugovorni organ tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva ni jedan oblik garancije propisan Zakonom o javnim nabvkama, te ovakva tenderska dokumentacija je potpuno u suprotnosti sa Zakonom a javnim nabavkama.**

II-Ugovorni organ je na strani 5. predmetne tenderske dokumentacije naveo pod tačkom **10. Mjesto isporuke predmeta nabave**, odnosno *tački „10.2. U slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača", te u tački „10.3. Promjena mijesta isporuke ne može utjecati na zaključeni ugovor".*

U članu 3. PREDMET NABAVE, Nacrta okvirnog sporazuma navedeno je:

„(1) Predmet ovog Okvirnog sporazuma je nabava usluga prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf
Članom 32. stav (2) Zakona o javnim nabavkama jasno je propisano sljedeće:
„Član 32.stav(2) Nakon zaključenja okvirnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati."
Iz navedenog se vidi da ugovorni organ ostavlja sebi mogućnost promjene odredbe i to mjesto ili adresu isporuke, što je u potpunoj suprotnosti sa navedenim članom 32.stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

III Ugovorni organ na strani 12. tenderske dokumentacije u tački 32. Mjesto, datum i vrijeme za primitak ponuda, tačnije u tački 32.1. stoji:
„32 1. Ponude se dostavljaju na način definiran u točki 11. ove tenderske dokumentacije" Kada se vratimo na tačku 21. na strani 9. tenderske dokumentacije stoji:
„21 Način dostave ponuda. 21.1. Ponuda, bez obzira na način dostave, mora biti zaprimljena u Ugovornom tijelu, na adresi navedenoj u tački 2.4. ove tenderske dokumentacije"

Kada se vratimo na tačku 2.4. na strani 4. tenderske dokumentacije stoji:
„2.4. Informacije u vezi sa postupkom javne nabavke, kao što su informacije vezane za uvid, Zahtjev za pojašnjenje i druge informacije, mogu se dobiti isključivo od nadležne kontakt osobe iz točke 2.1. U suprotnom razmjena inormacija nije valjana."

Iz navedenih tački se jasno vidi da ne stoji adresa za dostavljanje ponuda, kao što to ugovorni organ navodi prvo u tački 32.1, pa 21.1, pa u tački 2.4. tenderske dokumentacije. Tenderska dokumentacija ne daje potpune informacije što je suprotno članu 53. stav (1) Zakona o javnim

nabavkama u kojom je propisano da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačim i dovoljni za pripremu ponuda , te članom 3. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda predviđa da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definisani, a na osnovu kojih ponuda:i pripremaju svoje ponude. **Poseban akcenat stavljamo na to da predmetna tenderska dokumentacija nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, te ove tačke predstavljaju netačne navode od strane ugovornog organa.** **Žalitelj** zahtijeva poništenje tenderske dokumentacije i postupka nabavke u cijelosti, te zahtijeva povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00KM (pethiljada konverbitilnih maraka) na žiro račun 572 446 0000009628 MF Banka, te obaveže Ugovorni organ na naknadi troškova žalbenog postupka odnosno sastava ove žalbe.
Troškovnik: - Sustav žalbe 950,00 KM + 17%PDV = 1.111,50

Ugovorno tijelo u izjašnjenju navodi da je Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa KSB, Stanična 43, Travnik (u daljem tekstu: Ugovorno tijelo) je donijelo Odluku o pokretanju postupka javne nabave broj: 06-11- 611/20-2 od 28.08.2020. godine. Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Ured) je u ime Ugovornog tijela objavio slijedeći postupak javne nabave: Predmet nabave: Usluge prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf, Procijenjena vrijednost nabave bez PDV-a: 791.538,00 KM, Vrsta postupka: Otvoreni postupak.

Žalitelj je putem advokata Midhata Gekića iz Gornjeg Vakufa uložio žalbu na Tendersku dokumentaciju broj 09-11-01-36/20-23 od 27.11.2020. godine.
Po zaprimanju žalbe Ured je, u skladu sa člankom 110. ZJN, izvršio obustavu postupka javne nabave i o tome obavijestio sve potencijalne ponuditelje objavom Obavijesti o obustavi postupka na Portalu javnih nabava. Postupak je obustavljen do donošenja odluke Ureda za razmatranje žalbi. Ured je utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i da je izjavljena od ovlaštene osobe. Žalba je neosnovana.
Razmatrajući navode žalbe utvrđeno je slijedeće:
Izjašnjenje na žalbeni navod I
Ovim žalbenim navodom Žalitelj tvdi da točka 12.1. tenderske dokumentacije, kojom se traži od ponuditelja da garantira izvršavanje usluga prijevoza učenika sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu, nije usklađena sa odjeljkom 111.2. Obavijesti o nabavi u kojoj se navodi da se ne zahtijeva garancija za izvršenje ugovora.
Točkom 12.1. tenderske dokumentacije propisano je da ponuditelj preuzima ugovorne obveze navedene u tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu, odnosno ponuditelj se upućuje da pročita sve ugovorne obveze iz tehničke specifikacije, o načinu i vremenu obavljanja usluga prijevoza učenika, broju učenika koje treba prevoziti na svakoj pojedinoj relaciji i terminima početka i završetka nastave, te da u znak da su mu te obveze jasne i razumljive, uz ponudu dostavlja potpisanu i ovjerenu tehničku specifikaciju i da na taj način prihvaća garantiranje

izvršavanja tih ugovornih obveza. Tehnička specifikacija je sastavni dio Okvirnog sporazuma i propisane obveze iz tehničke specifikacije su ujedno i ugovorne obveze. Ugovorno tijelo, međutim, ne traži od ponuđača bankovno jamstvo za uredno izvršenje ugovora, što je jasno propisano točkom 41. tenderske dokumentacije, člankom 61. st. (4) Zakona o javnim nabavama propisano je da „Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantira odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora".

Dakle, ostavljeno je ugovornom organu da procijeni da li je potrebno jamstvo za izvršenje ugovora, nikako niie propisana obveza ugovornog organa da to jamstvo zahtijeva od ponuđača. Znači propisano je samo da ponuđač potpisuje tehničku specifikaciju u znak razumijevanja, prihvaćanja i aarantirania izvršavanja ugovornih obveza, dakle potpisana tehnička specifikacija se dostavlja kao dokaz kojim ponuditelj dokazuje da na sebe preuzima zahtijevane ugovorne obveze i kojom jamči (garantira) da će ih se pridržavati tijekom realizacije okvirnog sporazuma. Žalitelj je očito namjerno ili nenamjerno pobrkao bankovnu garanciju (ili drugi vid garancije) kao dokument koji se može, pod određenim uvjetima, zahtijevati u postupku javne nabave i jezički termin „garantirati" koji nema apsolutno nikakve veze s navedenim dokumentom. Naime, ako je potrebno i jezičko pojašnjenje navedenog termina, pozivamo se na RJEČNIK STRANIH RIJEČI (Anić, Klaić, Domović), u kojem je termin garantirati pojašnjen na sljedeći način: garantirati (fr. garantir): jamčiti, primati odgovornost za nekoga ili nešto. Dakle, prvi žalbeni navod je neosnovan.

Izjašnjenje na žalbeni navod II

Ovim žalbenim navodom Žalitelj prigovara *što „ugovorni organ ostavlja sebi mogućnost promjene odredbe i to mjesto ili adresu isporuke"* te da je to u potpunoj suprotnosti sa članom 32. stav (2) Zakona o javnim nabavama, u kojem se navodi da „Nakon zaključenja okvirnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati".

Točkom 10 tenderske dokumentacije propisano je:

10.1Mjesto isporuke usluga prijevoza datc je tehničkoj specifikaciji u prilogu ove TD.

10.2U slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača.

10.3Promjena mjesta isporuke ne može utjecati na zaključeni ugovor.

Ovom točkom je predviđena situacija da tijekom trajanja okvirnog sporazuma (tri godine) dođe do manjih promjena u režimu odvijanja prijevoza učenika. U periodu od tri godine moguće je da se ukine neko stajalište, da se isto pomjeri, da se škola preseli na novu adresu, da se promijeni broj učenika pa da u neko naselje autobus možda ne mora ni voziti, itd. Ovdje je bitno naglasiti da je okvirnim sporazumom predviđeno da se obračun i plaćanje vrši prema prevezenom kilometru, pa dobavljač ali ni ugovorno tijelo niti na koji način ne bi bili oštećeni, npr. neznatnim skraćenjem neke relacije.

Na kraju krajeva, upravo iz tog razloga je predviđeno sklapanje okvirnog sporazuma s okvirnim (a ne preciznim) količinama. Naravno da se nakon sklapanja ne bi mijenjale odredbe sklopljenog okvirnog sporazuma, a upravo je odredba na koju se žalitelj žali dijelom nacrta okvirnog sporazuma.

Dakle ovom točkom tenderske dokumentacije nije predviđeno nikakvo mijenjanje odredbi okvirnog sporazuma u pogledu mjesta isporuke predmeta nabave, niti će se ponuđaču nametati nove ugovorne obveze, nego se samo predviđa mogućnost manjeg odstupanja od podataka navedenih u tehničkoj specifikaciji do kojih može doći u periodu od tri godine.
Potpisani okvirni sporazum jasno štiti odabranog ponuditelja od samovoljnog nametanja bilo kakvih dodatnih obveza od strane ugovornog tijela, ali o manjim odstupanjima u načinu obavljanja prijevoza učenika u smislu mjesta odvijanja prijevoza koje ne utječu na zaključeni ugovor (okvirni sporazum), ugovorno tijelo će pismeno obavijestiti odabranog ponuđača. Podrazumijeva se da bilo kakve promjene u smislu promjene mjesta isporuke ne znače nikakvu bitnu promjenu mjesta prijevoza (prijevoz se radi na određenoj općini), koji se prema tehničkoj specifikaciji obavlja na pobrojanim i opisanim relacijama za predmetnu školu, odnosno za svaki pojedini lot. Još jednom naglašavamo da je predviđeno da se obračun i plaćanje vrši prema pređenom kilometru, a ne paušalno po relaciji, tako da ne razumijemo koji je interes žalitelja da spori navedenu odredbu, osim eventualne opstrukcije i odugovlačenja ovog postupka javne nabave. Dakle i drugi žalbeni navod je neosnovan.

Izjašnjenje na žalbeni navod III

Ovim žalbenim navodom Žalitelj prigovara da je ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji netočno uputio ponuđače na adresu za dostavu ponuda.
U točki 1. tenderske dokumentacije navedeni su adresa i podaci o ugovornom tijelu za koje se provodi postupak javne nabave, a u točki 2. podaci o kontakt osobi i adresa Ureda za javne nabave koji provodi postupak javne nabave u ime ugovornog tijela, što je precizirano i u Obavijesti o nabavi. Navođenje točke 2.4. tenderske dokumentacije, a ne ispravne točke 2.3. smatramo nevažnom omaškom, jer ponuđačima je jasno navedena adresa i ugovornog tijela i Ureda za javne nabave koji provodi postupak, te ako se ponuda do zakazanog roka dostavi na bilo koju od ove dvije adrese bit će prihvaćena i uzeta u razmatranje. Banalna omaška o navođenju točke 2.4. a ne ispravne 2.3. ne može biti razlog za poništenje tenderske dokumentacije. Da postoji bilo kakva dilema žalitelja u ovom smislu, mogla se otkloniti jednostavnim upitom ugovornom tijelu bilo putem Portala javnih nabava, bilo e-mailom, pa čak i telefonskim upitom, međutim žalitelj se odlučuje na ulaganje žalbe s jasnim ciljem opstrukcije i odugovlačenja postupka javne nabave. Dakle i treći žalbeni navod je neosnovan.
Ugovorni organ smatra da su za pripremu ponude ponuđačima date jasne i precizne informacije u tenderskoj dokumentaciji, a u točki 20.3. tenderske dokumentacije navedeno je i taksativno pobrojano što svaka ponuda mora najmanje sadržavati, a sve kako bi ponuđači mogli pripremiti valjane ponude koje će ispunjavati sve zahtjeve ugovornog organa.
Ugovorni organ je mišljenja da objavljena tenderska dokumentacija osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju, uvjeti su jednaki i transparentni za sve potencijalne ponuđače, a procijenjena vrijednost je utvrđena u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Iz svega naprijed navedenog Ugovorni organ smatra da je Žalba neosnovana u svim dijelovima, te predlaže Uredu za razmatranje žalbi da istu odbije kao neosnovanu.

Sukladno članku 94. stavak (3) žalitelj je svojim aktom od 13.01.2021. godine ovom tijelu dostavio Odgovor na Izjašnjenje ugovornog tijela, koje je zaprimljeno kod ovog tijela dana 14.01.2021. godine u kojem navodi sljedeće:

Osporavamo izjašnjenje ugovornog organa na žalbeni navod I: Obavijest o nabavi je sastavni dio tenderske dokumentacije, te tako zahtijevi i uslovi u tenderskoj dokumentaciji za navedenu javnu nabavku moraju biti usklađeni sa Obavijesti o nabavi za istu javnu nabavku. Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji u tački „12.1. **Ponuditelj garantira uredno izvršenje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu**", a u **Obavijesti o nabavi u odeljku „III 2. Da li se zahtijeva garancija za izvršenje ugovora" „Ne".** Po članu 61.stav (l) Zakona o javnim nabavkama jasno su navedene kakve garancije može ugovorni organ zahtijevati, u žalbi ne navodimo da ugovorni organ mora zahtijevati garanciju za izvršene usluge, već to da tenderska dokumentacija nije usklađena sa obavijesti o nabavi i da navedeno u točki 12. Garancija za izvršene usluge, nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
U tehničkoj specifikaciji se navodi broj pređenih kilometara, broj učenika, vremena polazaka i povrataka. Kada uzmemo u obzir da za neki lot u postupku javne nabave po tehničkoj specifikaciji ima trenutno cca 15 učenika, a isti taj broj neće biti tačan u sljedećoj školskoj godini iz razloga što se svake godine upisuju učenici u prve razrede Osnovnih škola, a i samim tim neki završavaju osnovnu školu, te takva tehnička specifikacija ne može biti kao garancija za izvršavanje usluga na period od 3 godine, jer dovodi se u pitanje prijevoz učenika i to da je ponuditelj potpisao tehničku specifikaciju u kojoj se naveo broj od cca 15 učenika, a u sljedećoj školskoj godini taj broj se poveća, te se postavlja zaključak da ponuditelji nisu dužni obavljati usluge za veći broj učenika od onog propisanim u tehničkoj specifikaciji, jer su istu potpisali i ovjerili, te prihvatili navedeno u istoj. Prvi žalbeni navod je osnovan.
Osporavamo izjašnjenje ugovornog organa na žalbeni navod II: U vezi sa drugim žalbenim navodom ugovorni organ Zakon o javnim nabavkama tumači onako kako istom odgovara, te se izjašnjava **„Ovom tačkom je predviđena** situacija da tijekom trajanja okvirnog sporazuma (tri godine) dođe **do manjih promjena** u režimu odvijanja prijevoza učenika" u tenderskoj dokumentaciji u tački 10. Mjesto isporuke predmeta nabave odnosno tački 10.2. U slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača" te u tački 10.3. Promjena mjesta isporuke ne može utjecati na zaključeni govor". Iz navedenog se jasno vidi da ugovorni organ nije izvršio uvid u tendersku dokumentaciji i nije vidio šta stoji u navedenim tačkama, te svojim tumačenje/predviđanjem izjašnjava se na naš žalbeni navod, koji je u potpunosti osnovan jer ponuditelji ne znaju kakve se promjene mogu desiti po navedenoj tački tenderske dokumentacije. U izjašnjenju na žalbeni navod II ugovorni organ navodi sljedeće: Dakle, ovom tačkom tenderske dokumentacije nije predviđeno nikakvo mijenjanje odredbi okvirnog sporazuma u pogledu mjesta isporuke predmeta nabave, a u tenderkoj dokumentaciji je naveo suprotno ovom izjašnjenju, te navodi dalje, niti će se ponuđaču nametati nove ugovorne obaveze, **nego se samo predviđa mogućnost manjeg odstupanja od podataka navedenih u tehničkoj specifikaciji** do kojih može doći u periodu od tri godine, **ovim navedenim**

izjašnjenjem ugovornog organa postavlja se pitanje da tehnička specifikacija nije validna garancija za izvršenje usluga i navedenih obaveza kako to ugovorni organ navodi u svom izjašnjenju na žalbeni navod I. Drugi žalbeni navod je osnovan.
Žalbeni navod III ukazuje na to da sve navedeno u pomenutim tačkama nije tačno. Iz svih žalbenih navoda se jasno vidi da tenderska dokumentacija nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkma.
Ugovorni organ dva puta u svom izjašnjenju da smo se odlučili na žalbu s jasnim ciljem opstrukcije i odugovlačenja postupka javne nabavke. Članom 97. Zakona o javnim nabavkama propisano je da **žalbu može podnijeti svaki privredni subjekt koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili je mogla biti prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodio kao povrede Zakona i podzakonskih akata od ugovornog organa u postupku javne nabavke. Iz svega navedenog stava smo da je žalba osnovana u svim dijelovima, te predlažemo Uredu za razmatranje žalbi da istu usvoji kao osnovanu.**

Ovo tijelo prije nego što se upustilo u meritorno odlučivanje je u skladu s člankom 109. Zakona o javnim nabavama, utvrdio da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je utemeljena

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi na temelju pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i propisani zakonski postupak.

U prvom žalbenom navodu žalitelj navodi da predmetna tenderska dokumentacija i obavijest o nabavi nisu usklađeni jedno s drugim i isti su u suprotnosti, s obzirom da se u samoj tenderskoj dokumentaciji u točki 12.1 navodi *„Ponuditelj garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedinii lot za koji dostavlja ponudu"*, a u obavijesti o nabavi navodi da se ne zahtijeva garancija za izvršenje ugovora....".
Također, ističe da navedena točka nije u skladu sa člankom 61. Zakona o javnim nabavama, jer u istoj ugovorno tijelo ne navodi koju i kakvu garanciju traži od ponuditelja, pa se onda postavlja logično pitanje čime ponuditelji garantiraju uredno izvršenje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavljaju ponudu, s obzirom da ugovorno tijelo tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva ni jedan oblik garancije propisan Zakonom o javnim nabavama, te smatra da je ovakva tenderska dokumentacija potpuno u suprotnosti sa Zakonom a javnim nabavama.....

Razmatrajući navedene žalbene navode ovo tijelo je uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdilo da je točkom 12. ***„Garancija za izvršene usluge", propisano:*** *12.1. „Ponuditelj garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu".*

Daljnim pregledom predmetne tenderske dokumentacije utvrđeno je i to da se u točki 41.1 navodi da se „jamstvo za urednu provedbu ugovora ne traži".

Nadalje, je izvršen uvid u odjeljak III 2. Obavijesti o nabavi u kojem se navodi navodi da se garancija za izvršenje ugovora ne zahtjeva (*III 2. Da Ii se zahtijeva garancija za izvršenje ugovora.? - Ne).*

U odnosu na naprijed navedeno, evidentno je da je ovaj uvjet u konkretnom slučaju propisan dvosmisleno i kontradiktorno. Naime, najprije se točkom 12.1 tenderske dokumentacije postavlja uvjet ponuditeljima da garantiraju uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, sukladno tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot za koji dostavlja ponudu, a zatim se u točki 41.1 tenderske dokumentacije i u odjeljku III 2 Obavjesti o nabavi navodi da se garancija za izvršenje ugovora ne zahtjeva.

Ovako postavljen uvjet predstavlja povredu članka 53. stavak (1) ZJN kojim je definirana obveza ugovornog tijela da ponuditeljima da potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku javne nabave da bi ponuditelji mogli pripremiti ponude na stvarno konkurentskoj osnovi.

Tenderska dokumentacija mora biti pripremljena uz uvažavanje svih odredbi Zakona o javnim nabavama i podzakonskih akata. Ponude se evaluiraju isključivo na temelju uvjeta i zahtjeva iz tenderske dokumentacije, tako da u ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum mogu biti uneseni samo oni podaci koji su ranije dati u tenderskoj dokumentacije. Dakle, od propisanog sadržaja tenderske dokumentacije ovisi ishod postupka javne nabave, odnosno bez dobro pripremljene tenderske dokumentacije ne može se uspješno završiti postupak nabave. Stoga tenderska dokumentacija mora sadržavati jasne, nedvosmislene, potpune i precizne podtake o budućem ugovoru, kao i sva potrebna pojašnjenja o načinu pripreme ponude. Neprecizne, nepotpune i dvosmislene informacije u tenderskoj dokumentacije redovno dovode do pogrešnog tumačenja tenderske dokumentacije i dostavljanje različitih ponuda.

U vezi naprijed navedenog, obrazloženje ugovornog tijela u izjašnjenju na žalbu da ....se točka 12.1 tenderske dokumentacije ne odnosi na bankovno jamstvo za uredno izvršenje ugovora, što je jasno propisano točkom 41. tenderske dokumentacije, te ističe da je žalitelj pobrkao bankovnu garanciju (ili drugi vid garancije) kao dokument koji se može, pod određenim uvjetima, zahtijevati u postupku javne nabave i jezički termin „garantirati" koji nema apsolutno nikakve veze s navedenim dokumentom....., nije prihvatljivo budući da su vrste garancija koje ugovorno tijelo može zahtijevati u postupku javne nabavke definirane Zakonom o javnim nabavama i Pravilnikom o obliku jamstva za ozbiljnost ponude i provedbu ugovora („Službeni glasnik BiH" broj: 90/14) kojim je detaljnije reguliran način dostavljanja i povrata jamstva.

Zakon je predvidio dvije vrste jamstva: članak 61 stavak (1): „a) jamstvo za ozbiljnost ponude *je jamstvo u slučaju da ponuditelj odustane od svoje ponude u razdoblju važenja ponude* i b) jamstvo

za urednu provedbu ugovora *je jamstvo u slučaju da ponuditelj kojem je dodijeljen ugovor ne ispunjava svoje obveze iz ugovora ili ih neuredno ispunjava"*, dok su oblici jamstva propisani člancima 2.; 4. i 6. Pravilnika, tako da definiranje ovakvog uvjeta na način kako je to propisalo ugovorno tijelo nesporno predstavlja izlaženje izvan okvira zakonskih odredbi, s obzirom da je isti potpuno u suprotnosti sa zakonskim odredbama koje jasno definiraju kakva jamstva/garancije ugovorno tijelo može zahtijevati i u kom obliku se iste dostavljaju.
Navedenom treba dodati i da ugovorno tijelo nije zasnovalo krajnju svrhu postavke takvog zahtjeva u odnosu na zakonom propisane vrste i oblike jamstva/garancije, kao i da je propisani sadržaj kako je naveden u točki 12.1 tenderske dokumentacije, nejasan i ne daje konkretnu uputu ponuditeljima u vezi oblika i načina dostavljanja jamstva, već je ostavljeno ponuditeljima da navedeno subjektivno procjene, čime se ugovorno tijelo dovodi u situaciju da će dobiti bilo neispravno popunjene ponude koje su rezultat dvosmislenih ili nepotpunih formulacija.
Ugovorno tijelo propušta i da konkretnije zasnuje opravdanost predloženog vezivanja „tehničke specifikacije" za jamstvo za izvršavanje usluga, a ne prihvaća sugestije žalitelja da se navedenim dovodi u pitanje prijevoz učenika, s obzirom na to da je ponuditelj potpisao tehničku specifikaciju u kojoj je naveo broj od cca 15 učenika, a da će se, imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o okvirnom sporazumu, taj broj u sljedećoj školskoj godini povećati, što će dovesti do toga da ponuditelji nisu dužni obavljati usluge za veći broj učenika od onog propisanim u tehničkoj specifikaciji, jer su istu potpisali i ovjerili, te prihvatili navedeno u istoj.
Uzimajući u obzir sve naprijed navedene okolnosti i činjenice, ovo tijelo je ocijenilo da je žalbeni navod žalitelja utemeljen, te da je tendersku dokumentaciju predmetnog postupka valjalo poništiti.

Nadalje, žalitelj navodi da je u članku 3. Predmet nabave, Nacrta okvirnog sporazuma navedeno da je predmet ovog Okvirnog sporazuma nabava usluga prijevoza učenika OŠ na području Općine Gornji Vakuf/Uskoplje i Općine Donji Vakuf.
Međutim, ugovorno tijelo pod točkom 10.2 tenderske dokumentacije koja se odnosi na mjesto isporuke predmeta nabave, navodi „da ukoliko dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača", te se s tim u vezi u točki .10.3. ističe „da promjena mjesta isporuke ne može utjecati na zaključeni ugovor"....., čime ostavlja sebi mogućnost promjene odredbe i to mjesto ili adresu isporuke, što je u potpunoj suprotnosti sa člankom 32. stavak (2) Zakona o javnim nabavama kojim je jasno propisano da nakon zaključenja okvirnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati.

U izjašnjenju na žalbu po predmetnom pitanju ugovorno tijelo između ostalog navodi da osporenom točkom tenderske dokumentacije nije predviđeno nikakvo mijenjanje odredbi okvirnog sporazuma u pogledu mjesta isporuke predmeta nabave, niti će se ponuđaču nametati nove ugovorne obveze, nego se samo predviđa mogućnost manjeg odstupanja od podataka navedenih u tehničkoj specifikaciji do kojih može doći u periodu od tri godine, te pojašnjava da tijekom trajanja okvirnog sporazuma (tri godine) može doći do manjih promjena u režimu odvijanja prijevoza učenika u smislu da se u periodu od tri godine može ukinuti neko stajalište, da se isto pomjeri, da se škola preseli na novu adresu, da se promijeni broj učenika pa da u neko naselje autobus možda

ne mora ni voziti, itd. Nadalje, naglašava da je okvirnim sporazumom predviđeno da se obračun i plaćanje vrši prema prevezenom kilometru, pa dobavljač, ali ni ugovorno tijelo niti na koji način ne bi bili oštećeni, npr. neznatnim skraćenjem neke relacije. Potpisani okvirni sporazum jasno štiti odabranog ponuditelja od samovoljnog nametanja bilo kakvih dodatnih obveza od strane ugovornog tijela, ali o manjim odstupanjima u načinu obavljanja prijevoza učenika u smislu mjesta odvijanja prijevoza koje ne utječu na zaključeni ugovor (okvirni sporazum), ugovorno tijelo će pismeno obavijestiti odabranog ponuđača. Podrazumijeva se da bilo kakve promjene u smislu promjene mjesta isporuke ne znače nikakvu bitnu promjenu mjesta prijevoza (prijevoz se radi na određenoj općini), koji se prema tehničkoj specifikaciji obavlja na pobrojanim i opisanim relacijama za predmetnu školu, odnosno za svaki pojedini lot."

U pogledu navedenog žalitelj u svom odgovoru osporava izjašnjenje ugovornog tijela navodeći da „ugovorni organ Zakon o javnim nabavkama tumači onako kako istom odgovara, te se izjašnjava **„Ovom tačkom je predviđena** situacija da tijekom trajanja okvirnog sporazuma (tri godine) dođe **do manjih promjena** u režimu odvijanja prijevoza učenika" u tenderskoj dokumentaciji u tački 10. Mjesto isporuke predmeta nabave odnosno tački 10.2. U slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača" te u tački 10.3. Promjena mjesta isporuke ne može utjecati na zaključeni ugovor". Žalitelj ističe „da se iz navedenog jasno vidi da ugovorni organ nije izvršio uvid u tendersku dokumentaciju i nije vidio šta stoji u navedenim tačkama, te svojim tumačenjem/predviđanjem se izjašnjava na izneseni žalbeni navod, koji je u potpunosti osnovan jer ponuditelji ne znaju kakve se promjene mogu desiti po navedenoj tački tenderske dokumentacije. U izjašnjenju na žalbeni navod II ugovorni organ navodi da ovom tačkom tenderske dokumentacije nije predviđeno nikakvo mijenjanje odredbi okvirnog sporazuma u pogledu mjesta isporuke predmeta nabave, a u tenderkoj dokumentaciji navodi suprotno ovom izjašnjenju, te navodi dalje, da se ponuđaču neće nametati nove ugovorne obaveze, nego se samo predviđa mogućnost manjeg odstupanja od podataka navedenih u tehničkoj specifikaciji do kojih može doći u periodu od tri godine, tako da se ovim navedenim izjašnjenjem ugovornog organa postavlja pitanje da tehnička specifikacija nije validna garancija za izvršenje usluga i navedenih obaveza kako to ugovorni organ navodi u svom izjašnjenju na žalbeni navod I."

Uvidom u točku 10. tenderske dokumentacije ovo tijelo je utvrdio da je ugovorno tijelo u pogledu mjesta isporuke propisalo sljedeće:

10.1 Mjesto isporuke usluga prijevoza dato je tehničkoj specifikaciji u prilogu ove TD.

10.2 U slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača.

10.3 Promjena mjesta isporuke ne može utjecati na zaključeni ugovor.

U pogledu ovog navoda bitno je naglasiti da se prema članku 32. stavak (2) Zakona o javnim nabavama odredbe okvirnog sporazuma, nakon što se zaključi, ne mogu mijenjati cijelo vrijeme trajanja okvirnog sporazuma, iz čega je vidljivo da se okvirni sporazum suštinski ne razlikuje od ugovora o javnoj nabavi.

Imajući u vidu navedenu odredbu zakona u odnosu na odredbe definirane u točki 10. tenderske dokumentacije kojom je predviđeno da u slučaju da dođe do promjene mjesta ili adrese ugovorno tijelo će o navedenoj promjeni pismeno obavijestiti odabranog ponuđača, ovo tijelo je utvrdilo da predmetna točka nesporno nije sukladna sa definiranom odredbom zakona.

Imajući u vidu navedeno kao i činjenicu da navedeni odgovor ugovornog tijela nije prihvatljiv, jer nije sadržajno odgovarajući u odnosu na propisanu točku 10.2 tenderske dokumentacije, žalbeni navod žalitelja je utemeljen, a predmetna tenderska dokumentacija dodatno ocijenjena neodrživom.

U sljedećem žalbenom navodu žalitelj navodi da je „ugovorni organ u tački 32.1 koja se odnosi na mjesto, datum i vrijeme za primitak ponuda, naveo da se ponude dostavljaju na način definiran u točki 21. ove tenderske dokumentacije. Kada se vratimo na tačku 21. na strani 9. tenderske dokumentacije stoji: „21 Način dostave ponuda. 21.1. Ponuda, bez obzira na način dostave, mora biti zaprimljena u Ugovornom tijelu, na adresi navedenoj u tački 2.4. ove tenderske dokumentacije. Kada se vratimo na tačku 2.4. na strani 4. tenderske dokumentacije stoji: „Informacije u vezi sa postupkom javne nabavke kao što su informacije vezane za uvid, Zahtjev za pojašnjenje i druge informacije, mogu se dobiti isključivo od nadležne kontakt osobe iz točke 2.1. U suprotnom razmjena inormacija nije valjana. Iz navedenih tački se jasno vidi da ne stoji adresa za dostavljanje ponuda, kao što to ugovorni organ navodi prvo u tački 32.1, pa 21.1, pa u tački 2.4. tenderske dokumentacije. Tenderska dokumentacija ne daje potpune informacije što je suprotno članu 53. stav (1) Zakona o javnim nabavkama u kojom je propisano da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačim i dovoljni za pripremu ponuda , te članom 3. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda predviđa da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definisani, a na osnovu kojih i pripremaju svoje ponude."

Uvidom u predmetnu tendersku dokumentaciju, ovo tijelo je utvrdilo da je u točki 32.1 tenderske dokumentacije navedeno da se ponude dostavljaju na način definiran u točki 21. predmetne tenderske dokumentacije, dok je u točki 21.1 navedeno da ponuda, bez obzira na način dostave, mora biti zaprimljena u Ugovornom tijelu, na adresi navedenoj u točki 2.4. ove tenderske dokumentacije, do datuma i vremena navedenog u obavijesti o nabavi i tenderskoj dokumentaciji. Točkom 2.4. propisano je da informacije u vezi sa postupkom javne nabave, kao što su informacije vezane za uvid, zahtjev za pojašnjenje i druge informacije, mogu se dobiti isključivo od nadležne kontakt osobe iz točke 2.1. U suprotnom razmjena informacija nije valjana.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja nesporno proizilazi da je ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji propisalo da su ponuditelji u obvezi da dostave svoje ponude u ugovornom tijelu, propuštajući da u točkama na koje se poziva naznači točnu adresu zaprimanja ponuda.
U pogledu obrazloženja ugovornog tijela datog u izjašnjenju na žalbu da je .....omaškom navedena točka 2.4. tenderske dokumentacije, a ne ispravna točka 2.3. u kojoj je navedena točna adresa ugovrnog tijela („*Cjelokupna komunikacija i razmjena informacija (korespondencija) između*

ugovornog tijela i ponuditelja treba se voditi u pisanoj formi, na način da se ista dostavlja na gore naznačene e¬mail adrese (koristiti obje adrese istodobno) ili poštom ili osobno na adresu: Vlada Kantona Središnja Bosna Ured za javne nabave za potrebe korisnika Proračuna SBK/KSB Ul. Fatmić 1, Travnik osim korespondencije za koju je predviđeno da se odvija putem Portala javnih nabava BiH (www.ejn.gov.ba))", da je ponuđačima jasno navedena adresa i ugovornog tijela i Ureda za javne nabave koji provodi postupak, te ako se ponuda do zakazanog roka dostavi na bilo koju od ove dvije adrese bit će prihvaćena i uzeta u razmatranje...., treba istaći da je ugovorno tijelo u interesu transparentnosti moralo reagirati odmah nakon uočavanja greške i uraditi odgovarajuću ispravku u pogledu navedenog.

Stoga, uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, vidljivo je da postoje propusti u pripremi predmetne tenderske dokumentacije, te se stoga žalba usvaja, te postupak u cijelosti poništava, a sve kako je to detaljno navedeno u obrazloženju ovog Rješenja.

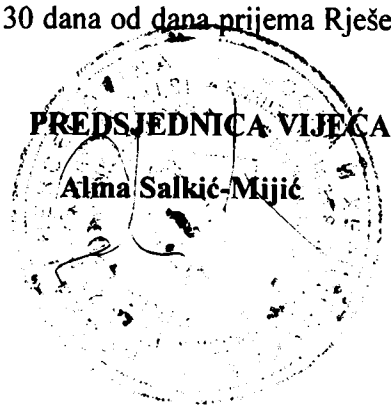
U predmetnoj žalbi postavljen je zahtjev za naknadu troškova za zastupanje po punomoćniku/odvjetniku Midhadu Gekić iz Gornjeg Vakufa u iznosu od 950,00 KM uvećan za PDV 17%. S obzirom da se žalba žalitelja usvaja, usvaja se zahtjev žalitelja za naknadu troškova postupka, u skladu s člankom 105. Zakona o upravnom postupku, koji se sastoje od troškova sastava žalbe po imenovanom odvjetniku u iznosu od 240,00 KM, PDV 17 % u iznosu od 40,80 KM, što ukupno iznosi 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev žalitelja odbija kao neutemeljen. Ovo tijelo odlučilo je o visini troškova, primjenjujući članak 18. stavak 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u FBiH, koji propisuje nagradu za podneske kojima se pokreće upravni postupak u neprocjenjivim predmetima, u iznosu 240,00 KM. Ovo tijelo odlučilo je o troškovima u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.03.2018. godine kojom je Sud BiH naveo da je pravilan stav ovog tijela da se dodjeljuje nagrada u neprocjenjivim predmetima, a potvrđenim u Presudi apelacijskog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 5.000,00 KM izvršit će se na osnovu posebnog rješenja ovog tijela, u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i čl. 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Alma Salkić-Mijić

Dostaviti:

- EME d.o.o. Travnik, po punomoćniku

Midhadu Gekić, odvjetniku iz Gornjeg Vakufa/Uskoplja

- Vlada Srednjobosanskog kantona, Ured za javne nabave

- Evidencija

- a/a